

AKTIVNOSTI POVJERENSTVA ZA SLOVENIJU

POSTAVLJANJE 200 SPOMINSKIH OBELEŽIJ V R. SLOVENIJI HRVATSKO POVJERENSTVO ZA SLOVENIJO

Dr. P.B., Š.D., S.M.

"Slovensko Ministarstvo za rad, obitelj i socijalna pitanja", je prošle godine u mjesecu srpnju (julij) raspisalo javni anonimni natječaj pod nazivom: "Evidentiranje prikritih grobišč u Republici Sloveniji" i zainteresiranima ponudilo gradivo za javni natječaj za oblikovanje jedinstvenog spomen obilježja koje se odnosilo na grobišta "Bistrica ob Sotli", "Glažuta" pri Kočevju, "Huda jama" pri Laškom, "Košnica" pri Celju i "Žeje" pri Komendi kod Ljubljane.

Kako komentiramo predložena rješenja za anonimni natječaj 200 jednoličnih spomen-obilježja ?

Za spomenuti anonimni natječaj za izradu jedinstvenog spomen obilježja uključilo se 22 autora, među uspjelima bio je i rad Povjerenstva Društva za područje Slovenije sa svojim elaboratom i maketom, kojeg želimo predstaviti. No, najprije se moramo kritički osvrnuti na mnoga pitanja, u svezi tog natječaja, kao odnos svih dosadašnjih hrvatskih vlasti, koje su tu apsolutno zakazale, kada su u pitanju Hrvati, živi ili mrtvi, u toj susjednoj zemlji. Usput da napomenem, u Sloveniji ima preko tisuću masovnih grobišta sa preko pola milijuna žrtava, a ni brojna otkrivena i neotkrivena grobišta u Hrvatskoj vjerojatno ne zaostaju za tom brojkom, kakvu već otkrivamo za Sloveniju.

U raspisanom natječaju navodi se da;

"Spomen obilježja, kojeg zamišljamo, trebalo bi po obliku i sadržaju podsjećati na slovenska znamenja, koja su dio naše (slovenske op. autora) stoljetne duhovne tradicije, jer su ljudi znamenja postavljali na sjećanje obično na žalosne i tragične događaje, kao što su bolest, epidemija, smrt, vojska i druge najezde.

Spomen obilježje neka bi imalo odraz posebnosti naše prirodne i kulturne djedovine.

Jedinstveno spomen obilježje biti će postavljeno na svim lokacijama prešućenih grobišta, u različitom okružju / šuma, polja, rudarske jame, protutenkovski rovovi i slično/. U prve tri godine bi se postavilo cca pedeset /50/, u idućim godinama još od 150 do 200 obilježja."

Jesu li ovo riječi iz natječaja: **spomen obilježje biti će postavljeno na svim lokacijama prešućenih grobišta...**

Do sada se još nije prihvaćen tekst (tu su politička prepucavanja a nikako ne pijetet), koji bi trebao biti ispisan na spomen obilježju. Zna se, da se vjerojatno neće spominjati niti slovenske domobrane, možda još prije partizane, o napisu za žrtve drugih naroda, ni riječi, a njih ima deset puto toliko, koliko je domaćih u tim sakrivanim grobištima. Ovo je opet u stilu kulturocida! Ili je to možda već u uputama izrečeno, da ovaj mali narod ima stogodišnju tradiciju zatiranja! Napomena, da će biti na svim lokacijama prešućenih grobišta, je nečuveno širenje laži o stupnju zločina, smatram da je to bio veliki genocid nad drugim narodima na slovenskom tlu. Za vrijeme 2.svjetskog rata Hrvati su primili najviše slovenskih prognanika i svećenika, dok je vlak bratstva i jedinstva odlazio izražavati zahvalnost samo u Srbiju!

Prvo nagrađeno spomen obilježje ocjenjujemo kao potpuni stručni promašaj Komisije ali još više stupanj slovenske kulture, jer izgledom spomenik bi trebalo prije postaviti u dječji vrtić, a ne na mjesta likvidacija više tisuća stradalih. Od 21 izloženih modela, kršćanski tradicionalni nacionalni simbol križ nose samo dva, a od tih dvaju modela jedan pripada Povjerenstvu za Sloveniju. Sve ostalo je apstrakcija i više liči na izrugivanja i nasilje nad žrtvama, još i danas. Jedna od izloženih maketa je bila prava štala od čeličnih cijevi i žičane mreže točna kao za uzgoj peradi odnosno kao boks u zooškom vrtu (model

Gordane Bence). Neki autori riješili su taj problem tako, da bi se jednostavno pokupila malo ljepša klupa iz parka (model Scapelab doo), pa da se prenese i postavi kraj grobišta. Dok je trećenagrađeni model (nagrade su bile jedna prva i dvije treće!) prikazao zabodene čelične palice u betonsku ploču (model Urše Vrhunc i apsolutno ništa više), sa kojima se možete igrati tako, da ih savijate dole gore, pa da nekom izbijete oko ili još nešto gore! Apsurd jednog otkupljenog modela je, tri velike pleksi ploče sa urezanim likovima (model Tadeja Žavca) ubetonirane u tlo jedna uz drugo i apsolutno ništa od stogodišnje tradicije, kako je moguće iz natječajnih uputa pročitati. Taj model ipak ima neke svjetlosne efekte kod upaljenih svijeća kroz te pleksi ploče, kroz koje će se moći prošetati šumske životinje i ogledati u njih.

Objašnjenje za prvo nagradu (model Gigodesing doo) je ovakvo: Obilježje će biti oblikovano kao zvono ili točnije kao stojeći pravilan šuplji valjak, iz bronce, što će biti postavljeno na betonski stavak. Moći ćete ga malo gurnuti, pa će vam odzvoniti, a vandalizmu kod bacanja kamena u zvonu će još jače odzvonjavati, ako već to nije moglo biti kada je trebalo tako biti po stogodišnjoj kulturnoj tradiciji. Kod dodira ruke na brončanu površinu ova postaje svjetlija, tako da se napis na površini još bolje prikaže, znači radi samo danju. Ali kada smo u razgovoru postavili pitanje šumskih požara, zbog mogućeg prevrtanja svijeća, jer za njih nije osigurano mjesto, te dali će se vijenci vješati na drveće u šumi, pogledi su klonuli? Ipak je ovaj model za dječji vrtić, ili je to politička farsa, kako smo mogli čuti, jer, Slovenija je komunistička država od 70%, a ovo im treba zbog evropske maškarade. Sliku tog modela ne želimo reklamirati, jer je za nas sramotno spomen obilježje, a i drugi su imalo loše mišljenje tog rješenja. Prihvaćamo to kao kvalitetno rješenje, ali ne za ovo upotrebu, jer autori nemaju pojma čemu služi njihov model, simboliziranju nasilja nikako!

Prihvaćanje jedinstvenog spomen obilježja, te jedinstvenog napisa na njima, spominje nas opet na komunistička vremena, kada su izbori bili 100% ili čak koji postotak i više. Takav tretman daje pravu sliku namjene, da će se obilježja postavljati po političkoj liniji moćnih. Niti jednome Hrvatu u Sloveniji nije bila dana niti najmanja mogućnost niti u sudjelovanju bilo u kojoj komisiji ili odboru, pa makar u Sloveniji bilo njih pobitih te zatrpanih više stotina tisuća, naravno Hrvata.

Što je vodilo hrvatsko Povjerenstvu kod rješenja tog elaborata za jedinstveno spomen obilježje za Sloveniju? Ponajprije masa podataka, tko je stradavao, kako je stradavao, gdje su zatrpane žrtve, te tko je sve to počinio? Vezani ljudi, svih starosnih doba, bacani u šahtove, zatrpani, vješani, zaliveni, potopljeni, bacani u rijeke, zaminirani, zabetonirani, zgaženi, djeca, žene, starci, vojnici, vojnici djeca... A sada (samo!?) dvije stotine novih spomen obilježja poslije 60 godina kao nekakva glatka, šuplja cijev visine od 2 metara tamo negdje, a ne znamo tko je tamo, nećemo ga imenovati, ne želimo ga imenovati on nije naš, a previše je bilo svega toga za ovaj tako mali a tako zločesti narod.

Naša vizija (model Hrvatskog povjerenstva za Sloveniju) velikih te vezanih ruku iz bronce na vrhu spomen obilježja mole za pomoć nemoćnih, nedužnih, likovi na pročelju triju starosnih generacija koji govore o genocidnom ponašanju krvnika, koji je ubijao što mu se prohtjelo, lanci na stupovima okovanost i snagu jačeg i nemilosrdnog gazde zločinačkog zakona, široko postolje pod spomen obilježjem kao nebrojna masovna grobišta. Sve u crnome, kao mnoge obitelji još i danas!

Središnji bijeli masivni četverostrani stup, možda izgleda kao oblik nedužnog elementa, koji uz mnoge asocijacije na kraju nalikuje sa svojom malom konzolom iznad likova triju generacija kao pokriveni ili kao vješalo. Na dvjema stranama sa strane su dva udubljena križa veličine 50 cm. Bijela boja središnjeg stuba je boja nedužnih žrtava. Na tom središnjem bijelom stupu je natpis ZAŠTO (ZAKAJ?) Nema odgovora zašto su sve to činili, a činilo su to zbog kriminala, zbog svojih bolesnih umova, zbog krvi, zbog genocida.

Pošto je u Sloveniji masovnih grobišta vjerojatno najviše po jedinici površine potrebno se osvrnuti na mnoga pitanja, vezana uz stradanja Hrvata na tlu Slovenije. Jedno od ključnih pitanja odnosi se i na odnos hrvatskih pa isto tako i slovenskih vlasti do brojnih stratišta i grobišta, kako u Sloveniji tako i u Hrvatskoj.

Obitelji poginulih i brojni pojedinci nastoje pobuditi odnos prema nevinim žrtvama i barem križem-znakom obilježiti brojna stratišta nevinih žrtava. Tako već godinu dana u Sloveniji radi hrvatsko Povjerenstvo za Sloveniju, kao ogranak Hrvatskog društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava, koje ima sjedište u Varaždinu, dok je Povjerenstvo sastavljeno od Hrvata koji žive i rade u Sloveniji. To hrvatsko Povjerenstvo za Slovenije ima posebnu ulogu kod prikupljanja podataka o grobištima koja su uglavnom locirana na smjerovima povlačenja hrvatske vojske i civila pred naletom partizanske vojske. Jedan dio grobišta i neobilježenih grobova i stratišta nastao je već na povlačenju, a pravi pokolj uslijedio je tek nakon izručenja civila i razoružanih hrvatskih vojnika od strane saveznika u ruke prosrpske partizansko-komunističke vojske.

Više puta smo primijetili, da se radi selekcija utvrđivanja tih žrtava na području Slovenije, uglavnom se uvijek govori samo o domaćim žrtvama. Jedino slovensko civilno društvo pod predsjedništvom g. Permeta radi na istraživanju svih žrtava sa jednakim tretmanom.

Službene vladine komisije pak tu svoju ulogu moraju prešutjeti.

Odnosom vlasti prema žrtvama ratnog i poratnog razdoblja u Sloveniji ne možemo biti zadovoljni, no zasigurno ne služi na čast ni hrvatskom narodu, Hrvatskoj vladi i državi što i danas leže kosti iskopane u prethodnom vremenu po raznim hodnicima, podrumima i tavanima. Tako ni nakon iskapanja grobišta Macelj 1992. godine za ljudske kosti hrvatskih žrtava još nije pronađeno mjesto njihovog pokopa.

Ovim našim kritičnim stavom želimo upozoriti Hrvate i druge narode, tko zanemaruje svoju prošlost i djedovinu, njemu vladaju loši ljudi, pokvarenjaci, nemaju svoj mir i čistu dušu!

Na kraju naša informacija, da je hrvatsko Povjerenstvo za Slovenije već sastavilo materijal za internetsku Web stranicu, koju ćete moći skoro potražiti pod imenom PIETETA. Odlučili smo se, da ovaj materijal iz naših arhiva i našeg saznanja može u javnost samo kao obrada i prikazivanje cijelog područja nekadašnje Jugoslavije, te nikako kao selektivni pristup po sadašnjoj podjeli nekadašnjih republika. Bila je to onda jedna država, jedno zapovjedništvo, jedinstven zločin pod jedinstvenim vodstvom CK SKJ, uz pomoć svih mogućih zločinaca bez granica.

Bog i Hrvati!

Avtor teksta:

predsjednik Povjerenstva za Sloveniju: **D.Š.**